

HISTORIE CENY KŘESADLO

Cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci

Křesadlo 2001 - 2002

Myšlenka každoročního ocenění dobrovolníků vznikla v rámci Mezinárodního roku dobrovolníků v roce 2001. Na mezinárodní konferenci o dobrovolnictví v Kroměříži na jaře 2001 řekla Arlene Schindler, dlouholetá propagátorka dobrovolnictví v USA: „**Je to ocenění pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci**“, a motto bylo na světě. Hledali jsme ještě název ceny a shodli jsme se na názvu **Křesadlo**.

První křesadla navrhla akademická malířka Alena Šrámková, která ale nemohla nalézt žádný vzor. V muzeích jsou často dva kamínky, kterými se o sebe křeše, někteří znají z dětství mechanické kovové křesadlo na zapalování plynového sporáku. V ilustracích k pohádkám H. Ch. Andersena je na obrázcích křesadlo v rukách lidíček nejasně zobrazeno – možná i ilustrátor měl podobné potíže.

Nakonec výtvarnice udělala několik návrhů, komise jeden vybrala a student pražské VŠUP Jiří Papcún dva roky křesadla vyráběl. Byl to předmět hodný Járy Cimrmana – zapalovač bez benzínu v dřevěném stojánku, ale podstatné bylo jeho poslání – dobrovolníci pomáhají vykřesat jiskry lidství.

Za rok 2001 se křesadla předávala poprvé v Praze (10x), v Havlíčkově Brodě (3x) a také v Kroměříži, kde mají vlastní model, křemínky v krabičce s troudem.

Za rok 2002 to bylo celkem 31 křesadel, které kromě Prahy (10x) předávali naši partneři v šesti městech – Česká Lípa (3x), České Budějovice (4x), Pelhřimov (3x), Olomouc (3x), Ústí nad Labem (5x) a Zlín (3x).

Křesadlo 2001 - 2002

Křesadlo 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009. 2010 ...

Na podzim 2003 nám napsal Josef Porsch – dobrovolník oceněný Křesadlem 2002, že můžeme předávat skutečné křesadlo, tedy předmět, který by spojoval současnost s dávnými tradicemi. Rozdělat oheň je myšlenka služby pro druhé. Právě křesadlo je vykováný kus železa stočený konci k sobě. Křesadlem, které používali staří Slované i Keltové, se křeše o pazourek.

Od roku 2003 vyrábí podle starých vzorů opravdová a funkční křesadla kovář Jaroslav Zíval. Atmosféra hradu Křivoklát, kde jsme byli poprvé nové Křesadlo objednat, byla působivá a každé křesadlo si jí nese v sobě. Návod, jak křesadlo používat je jednoduchý. Když nenajdete pazourek, stačí i kousek křemene a jiskry lítají ...

Za rok 2003 bylo rozdáno 40 Křesadel v Praze, Zlíně, Ústí nad Labem, Písku, Havlíčkově Brodě, Hradci Králové, Kladně a Turnově. Za rok 2004 to bylo 41 Křesadel v Praze, Turnově, Ústí nad Labem, Českém Těšíně, Hradci Králové, Českých Budějovicích, Havlíčkově Brodě, Kladně a Liberci.

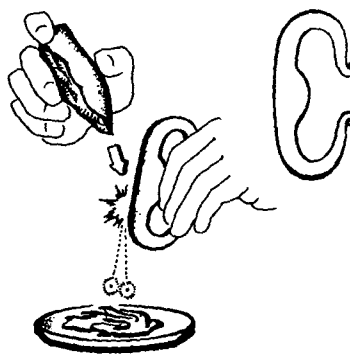
Za rok 2005 to bylo 50 Křesadel v Praze, Plzni, Liberci, Frýdku-Místku, Ústí nad Labem, Jindřichově Hradci, Kladně, Turnově a Havlíčkově Brodě. Za rok 2006 bylo rozdáno 53 Křesadel v Praze, Karlových Varech, Ústí nad Labem, Kladně, Plzni, Písku, Liberci, Třinci, Turnově a Havlíčkově Brodě. Za rok 2007 to bylo 45 Křesadel předaných v Turnově, Ústí nad Labem, Českém Těšíně, Karlových Varech, Praze, Písku a Plzni.

Za rok 2008 se rozdalo celkem 61 Křesadel – Český Těšín 10x, Karlovy Vary 6x, Kladno 10x, Praha 10x, Ústí nad Labem 6x, Vsetín 5x, Jižní Čechy 5x, Vysočina - Havlíčkův Brod, Hlinsko a Pelhřimov 6x a Plzeň 3x. Za rok 2009 to bylo celkem 37 Křesadel – Karlovy Vary 4x, Jižní Čechy 5x, Plzeň 3x, Praha 10x, Ústí nad Labem 6x, Vsetín 3x, Vysočina 6x.

V roce 2011 byla 52 „Křesadel 2010“ uděleno: v Praze 10x, na Vysočině 5x (Hlinsko, Pelhřimov, Havlíčkův Brod a Chotěboř), v Náchodě 5x, v Ústí nad Labem 7x, v Karlových Varech 4x, v Jižních Čechách 5x, v Plzni 3x, v Kladně 10x a v Hradci Králové 3x.

Křesání

K výrobě křesadla se používá uhlíkatá ocel. Dnes můžeme křesadla občas koupit ve westernových prodejnách, jinak je lze vyrobit například ze starého pílníku. Při křesání křešeme o pazourek do látkového troudu, který jsme si připravili zuhelnatěním bavlněné látky bez přístupu vzduchu, tedy v plechové krabici v ohni. Jiskru chycenou do troudu rozfoukáváme do suchého chrastí nebo jemných hoblin.

Obr. 36 Křesání